

3 Bomen en Kunst Fietsroutes in Almere Haven - Buiten - Stad

Almere als bomenstad, een levende herinnering voor latere generaties.

Deze Bomen en Kunst fietsroutes leiden door de groenblauwe buitenruimte van Almere. Het legt de nadruk op markante bomen en op kunstobjecten die in de open ruimte staan. De combinatie natuur en kunst gaan hand in hand en dat heeft er toe geleid dat twee IVN-ers natuur fietsroutes hebben uitgezet, die nadrukkelijk ook de openbare kunst aandoen. Dit boekje is daar een concreet voorbeeld van.

Mijlpalen in geschiedenis Almere

In 1994 begroette Almere haar honderdduizendste inwoner. Ter gelegenheid daarvan werden op 16 november van dat jaar op twintig locaties groepjes van vijf bomen geplant. Op 20 maart 2002 kreeg dit project een vervolg, door uitbreiding van het aantal bomen van 100 naar 150, verdeeld over dertig boomsoorten. Kort daarvoor was het inwonertal de honderdvijftigduizend gepasseerd en telde de jonge stad 25 levensjaren.

Uitgave van: IVN afdeling Almere, juni 2009

IVN afdeling Almere is een vereniging van vrijwilligers die activiteiten organiseert op het raakvlak van natuur, milieu, landschap en leefomgeving in Almere.

- *vervolg Mijlpalen geschiedenis Almere* -

De bomen zijn een levende herinnering aan belangrijke mijlpalen in de geschiedenis van Almere. Ze zullen de komende generaties herinneren aan de onstuimige groei van de nieuwe stad op de voormalige Zuiderzeebodem. De plantplekken zijn zo gekozen, dat de bomen iets aan de ruimte toevoegen en dat ze kunnen uitgroeien tot visueel aantrekkelijke boomgroepen. Er is gekozen voor soorten die voor Almere bijzonder zijn en die uitzonderlijke kenmerken hebben, zoals: speciale bloei, opmerkelijke vruchten of bijzondere herfstkleuren. Bij volle wasdom zullen de bomen een monumentale uitstraling hebben.

De bomen zijn aangeboden door groenaannemers, die werkzaam zijn in het groen van Almere. Kinderen en vertegenwoordigers uit de Almeerse samenleving hebben het plantwerk verricht. Bij elke boomgroep staat een herinneringsteken in de vorm van een bronzen gedenkplaat op een zuil van basalt met de reden van de aanplant. De herinneringstekens zijn van de Almeerse kunstenaar Siemen Bolhuis.

Legenda:

Hier wordt informatie gegeven over de fietsroute.

Informatie over Bomen of andere wetenswaardigheden.

Informatie over een Kunstwerk in de openbare ruimte

Weg/fietspad gaat over in / wordt / is.

Kruising

Verwijzing borden fietsroute netwerk Almere

Inhoud:

Blz. 3: Fietsroute Almere Haven

Blz. 12: Fietsroute Almere Stad

Blz. 26: Fietsroute Almere Buiten

Fietsroute Almere Haven

Vertrek- en eindpunt: de fietsroute begint en eindigt bij de karakteristieke schaapskooi, naast het oude Eksternest, tegenwoordig het Ooievaarsnest, gelegen aan de Muiderweg 10, Almere Haven. Op bepaalde dagen is het theehuis in het Ooievaarsnest geopend. De lengte van de fietsroute is ongeveer 17 km.

Start Loop naar de linkerkant van het Ooievaarsnest en achter de heg van de groentetuin zie je:

Moerascypres – *Taxodium distichum*'

Geplant op 20 december 1991 door Ed Nijpels. Ter gelegenheid van de opening van het Vroege Vogelbos plantte de toenmalige minister van milieu, Ed Nijpels, deze *Taxodium*. Het Vroege Vogelbos is een onderdeel van het Beginbos. De naam ontleende het bos aan het radioprogramma "Vroege Vogels, een bekend programma over natuur en milieu. Een televisieserie is gedurende enige jaren uitgezonden vanaf het Eksternest. Na het planten, bezocht Ed Nijpels het lesgebouw, waar hij in een hoop stro een klein, naamloos varken aantrof. Dit varken keek de minister met zijn glinsterende kraaloojes nieuwsgierig aan. Ed Nijpels vroeg toen aan Hans Warrink, de beheerder van het Eksternest of hij al een naam had. Hans dacht snel na en antwoordde "Edje". Edje groeide uit tot een legendarisch varken. Zij heeft nog lang geleefd en vele biggen ter wereld gebracht. Dat maakte altijd zoveel indruk op kinderen, dat zij jaarlijks spontaan tekeningen maakten voor het varken, die vervolgens allemaal in het varkenshok van Edje werden opgehangen.

Terug naar het fietspad en ga rechtsaf ➡ het Falflerpad, bij T-splitsing rechtdoor, bij Y-splitsing rechts aanhouden, je ziet dan aan de linkerkant van het pad:

Zwarte Els – *Alnus glutinosa: Laciniata*"

Het Latijnse woord *glutinosa* betekent kleverig, wat betrekking heeft op de knoppen van de jonge bladeren. Het woord *Laciniata* staat voor rijk bloeiende, sierlijke parkboom. Het hout wordt gebruikt voor het maken van klompen en waterwerken, omdat het goed bestand is tegen water. De els heeft wit hout, dat na het

zagen eerst geel en daarna roodachtig wordt. Het uitstromende sap is bijna bloedrood. Deze eigenschap is een bron van volksverhalen, waarin de els in verband wordt gebracht met akelige gebeurtenissen en met de duivel. De zwarte els heeft een geribbelde bladrand en deze sier els heeft een gesneden blad.

Bij de volgende **X** langs (knooppunt 33) fietspad rechtdoor, over de Falferburg en voor het viaduct de “Rechte Weteringpoort” linksaf naar boven naar de Havendreef, hier linksaf, bij een **X** rechtdoor de Havendreef volgen. Bij **X** met het Dunlopfietspad staat rechts aan de overkant van de weg:

Grauwe Abeel – *Populus canescens* “De Horusboom”

Horus was de Egyptische god van de hemel en de sterren. Bij een conflict met Seth, een collega, werd zijn linkeroog verminkt. Seth nam de hemel over en Horus werd gedegradeerd tot god van de aarde. Deze grauwe abeel heeft een aantal horusogen. Misschien is deze abeel wel één van de verblijfplaatsen van waaruit deze Egyptische god zijn aardse rijk bestiert. Aan deze abeel is ook een mensenverhaal verbonden. In de jaren zeventig en het begin van de jaren tachtig zijn miljoenen bomen geplant die ook onderhouden moesten worden. De werkers waren in dienst van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders Een groot deel van het jaar waren ze bezig met zaaien en oogsten van landbouwproducten, het allerbelangrijkste werk. Hun werkgever was nl. met voorsprong de grootste boer van Europa. Was het personeel niet nodig voor het landbouwbedrijf, dan vulden ze het vaste team van groenvoorzieners aan. Zo’n club kon wel uitgroeien tot 150 mannen. Bomenplanten en bossen onderhouden gebeurt overwegend in de koude maanden van het jaar. De bomen waren kaal en het pas drooggelegde land was woest en leeg. Niet de beste plek om prettig te werken. Deze grauwe abeel is vermoedelijk geplant in 1972. Later, bij een onderhoudsbeurt, zijn door het afzagen van takken de ogen ontstaan die op een hoogte van 2,5 tot 3 meter zitten. Wat heeft één van deze honderden werkers gedreven om op deze hoogte de takken af te zagen? Bij een boom aan de weg is het afzagen verklaarbaar, maar voor deze boom was de inspannende snoeiactie absoluut niet nodig. Wij begrijpen het niet. Was het baldadigheid, of waren Seth en Horus hier?

Terug naar het fietspad, hier rechtsaf, het fietspad vervolgen, bij

de volgende ✕ de Havendreef oversteken naar het Kromslootpark
➡ Blanchardpad. Bij de heuvels langs de Bergplaats staat:

Iep - *Ulmus Dodoens*

De iep of olm is zonder blad goed te herkennen aan de V-structuur. Het blad is te herkennen aan de zeer scheve bladvoet. Iedereen heeft vast wel gehoord over de iepziekte, die vele iepen hebben aangetast en verwijderd moeten worden uit de straten, lanen en parken. Het heeft de iep een slechte naam bezorgd. Eindelijk is er in 1988 een nieuwe iep ontstaan die immuun is gemaakt voor de iepziekte. Deze iep columella groeit zeer sterk en is dus geschikt voor aanplant in de straten

De metershoge Urn is van Armando, kunstenaar, dichter, musicus en schrijver, Pseudoniem voor H.D. Dodeweerd.

De Urn is een object van brons en is 4 meter hoog. De Urn van Armando staat symbool voor vrij zijn van bezetting. In 1999 kocht oud-burgemeester Ralph Pans, met steun van het bedrijfsleven, dit monumentale kunstwerk aan voor de Gemeente Almere en is in 2001 op deze plek herplaatst.

Terug naar de Havendreef, deze oversteken en meteen rechtdoor de wijk Meerveld inrijden, bij kruising, steek de Meerveldstraat over, fietspad rechtsaf richting Almeerderstrand ➡ Mesurierfietspad, na ongeveer 100 meter zie je aan de rechterkant:

Bronzen boomstobben, ontwerp van Sjoerd Bosman.
Het zijn citaten van het oude land, deze ooit machtige beuken. voor wat er van over is. De houthakker heeft er een zware klus aan gehad, anders had hij niet zoveel verschillende zaagsneden hoeven maken. De jaarringen zijn door het geweld van de kettingzaag verdwenen, het interne archief van de boom is weggevaagd. Geplaatst in het jaar 2000.

Het fietspad vervolgen, bij ✕ naar links ➡ Veldweg, weg volgen tot na ✕ ➡ Blikveldweg, het eerste fietspad rechts nemen, na 50 meter zie je aan de linkerkant:

Beuk – *Fagus sylvatica*

De beuk kan onder optimale omstandigheden 250 – 300 jaar oud worden en de stam kan een diameter bereiken van 1 meter.

Fietspad naar links nemen. Rrichting dijk, bij **X** recht door parallel aan de dijk. Na het speelveld, flats en huizen, linksaf tussen de huizen door, 1^e fietspad naar rechts langs het water, na ongeveer 10 meter aan de rechter kant zie je:

Hemelboom - *Ailanthus altissima*

De naam Ailanthus is afgeleid van “aylanto”, betekent “reik naar de hemel”. Molukkers hebben deze naam aan de boom gegeven. De eigenlijke hemelboom is in China ontdekt. Zaden werden rond 1750 in Europa opnieuw opgekweekt en vooral in Europa aangeplant. De Chinezen gebruiken het blad, net als de moerbeï, om er hun zijderupsen mee te voeden. Bloeit in de voorzomer met gele pluimen en draagt in de herfst smalle vruchten met een rode tot oranje tint.

Terug naar het fietspad langs de dijk, hier linksaf ➡ Hoekwierdedpad, bij straat rechtdoor, onder het viaduct de Meerpoort door, om het verzorgingshuis “De Overloop” heen, na de Overloop rechtdoor, na de parkeerplaats linksaf ➡ Meerstraat, tussen de winkels door is een poortje, rechtdoor, ➡ “plein Bivak” oversteken, voor busbaan linksaf het fietspad op, 1^e rechts, busbaan oversteken, rechtdoor, voor de school ➡ Haak:

Plataan - *Platanus x acerifolia* **Achtenveertigmiljoenste boom**

Op de boomfeestdag op 16 maart in 1977 plantte prinses Margriet de achtenveertigmiljoenste boom van Flevoland. Bij dit aantal gaat het om de door Rijksdienst voor de IJselmeerpolders geplante bomen in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland. Prinses Margriet startte met het planten van deze boom ook met de traditie van de boomfeestdag in Almere. Vanaf 1977 hebben schoolkinderen van allerlei scholen jaarlijks honderden bomen geplant. Deze plataan staat inmiddels op een minder gedenkwaardige plaats, maar staat er tenminste nog.

Terug naar de busbaan, deze oversteken, linksaf, langs het politiebureau en voor de supermarkt:

Zonder titel, ontwerp van Cor Kennedy

Het stenen kunstwerk is een schenking van de winkeliersvereniging voor de inwoners van Almere Haven, geplaatst in 1988.

Rechtdoor langs de parkeergarage, met de busbaan mee naar links, 1^e links, busbaan oversteken, voor de Goede Rede kerk rechtsaf, brug over, linksaf, voor de parkeerplaats rechts het fietspad op, 2de fietspad rechts volgen, negeer het zijpad, voor de 5-sprong is aan de rechter- en linkerkant in het fietspad verwerkt:

Escape II, ontwerp van Maarten Manson

Het kunstwerk van gemaakt van roestvrij staal, geplaatst in 1983

Voor het grasveld 2de rechtsaf, voor de huizen = Schoolwerf linksaf richting Marken, voor de Blauwbrug rechtsaf, langs de huizen fietsen, links aanhouden tussen het water en de huizen aan de Schoolwerf, doorfietsen en ter hoogte van huisnummer 175 staat links in de groenstrook:

De Dikste boom van Almere

Het is een Abeel, die op 1.20 meter hoogte een omvang heeft van maar liefst 4.50 meter!! Daarna gaat de boom verder in 3 stammen. Deze boom is ontdekt door "Het Genootschap het Levend Huis" in het najaar van 2003

Draai om, 1^e pad links, en weer 1^e fietspad links, bij T-kruising fietspad rechtsaf, voor de Goede Rede kerk linksaf, rechts de Raadhuisbrug over, linksaf, busbaan oversteken, meteen rechtsaf en de 1^e links, hier moet je flink trappen om bij de havenkom te komen, linksaf, het sluisje oversteken (let op het waterniveau aan beide kanten van de sluis!), de weg oversteken en het fietspad naar beneden volgen, langs de begraafplaats. Eerste gelegenheid rechts de weg oversteken en het fietspad naar links vervolgen. Na ongeveer 150 meter zie je aan de linkerkant:

Gewone of paardekastanje – Aesculus hippocasteanum "Baumanni"

De kastanje komt oorspronkelijk uit Turkije. Een Italiaanse arts

kreeg in 1565 een exemplaar uit Constantinopel, waar de Turken de kastanjes tot voer verwerkt aan de paarden gaven. Dat deden ze om ademhalingsstoornissen van hun snelle paarden, die erg belangrijk waren bij hun veroveringstochten, te voorkomen. De arts gaf de boom de Latijnse naam "Hippocastanea" dat letterlijk paardekastanje betekent. De vruchten zijn voor de mens niet eetbaar, wel voor veel diersoorten. De Baumannii, de variant die op deze locatie is aangeplant, geeft vrijwel geen vruchten.

Ga 10 meter terug, dan links het fietspad op naar de dijk. Je komt over de begraafplaats, 1^e links, weer 1^e links en flink trappen om boven op de Gooimeerdijk te komen. Geniet van het uitzicht en ga linksaf. Bij:

Knooppunt 80, ga je naar beneden langs de manege

Bij **x** rechtdoor ➡ Kollingpad, 3de fietspad links ➡ Meentpad, je komt langs:

Knooppunt 81

aan het eind zie je aan de linkerkant:

Gewone of Europese hopbeuk – *Ostrya carpinifolia*

De hopbeuk is een vrij zeldzame boom. De lange manlijke bloemkatjes zijn in de herfst en winter duidelijk aanwezig. De hopbeuk heeft een grijze schors en ovale donkergroene bladeren, die in de herfst geel worden. Halverwege het voorjaar bloeien de manlijke gele katjes voordat het blad zich heeft ontwikkeld. Het vrouwelijke katje groeit daarna uit tot een hopachtige vrucht, het zijn 4-6 cm. Lange bundels met groenachtige witte trossen, die in de herfst bruin worden

aan het eind van het fietspad rechtsaf, links de weg vervolgen, busbaan oversteken, 1^e fietspad rechts (tegenover buurtcentrum Meenten en Grienden), voor een school linksaf, weg oversteken, fietspad volgen, brug oversteken ➡ "De Sportbrug", rechtsaf, meteen links aanhouden, bij Y-splitsing rechts aanhouden, sportvelden links laten liggen, aan het eind vlak voor de huizen

rechtsaf, busbaan oversteken, 1^e weg links, meteen rechts het fietspad op, bij **X** voor het schooltje de “Dubbeldekker” linksaf, meteen weer links, busbaan oversteken, je passeert AH, 1^e rechts en rechts aanhouden, voor het voormalig buurthuis “De Marken” linksaf. Aan de overkant van de weg aan de waterkant zie je:

Moerascypres – Taxodium distichum

Deze naaldboom verliest in de winter haar blad, nadat ze in de herfst een fraaie kleur heeft gehad. Moerascypressen zijn bekend geworden door de Tarzan films. Deze films werden gemaakt in de moerassen in het zuidoosten van de Verenigde Staten waar deze boom veel voorkomt. Daar zijn moeras-cypressen te bewonderen met luchtwortels en afhanginge slierten mos. De cypres vormt luchtwortels, omdat er in stilstaand water weinig zuurstof aanwezig is. De luchtwortels zijn holle uitsteeksels die 3 meter hoog kunnen worden. Op droge gronden komen deze “ademwortels” nooit voor.

Terug langs “De Kunstlinie”, 1^e fietspad rechts, fietspad volgen en links aanhouden, langs AH de busbaan weer oversteken, 2^e rechtsaf, 1^e linksaf en dan rechtdoor. Aan het eind van het fietspad rechtsaf, de nummers van de huizen volgen naar Hofmark 129 (is een doodlopende straat). Hier staat:

Gewone, witte of ruwe berk – Betula pendula (bastard) “Berk van het Bivak”

Bij Wim Leeman sprong een vonk over toen hij een helgeel koolzaadveld zag en de geur van het poldergras opsnoof. Daar wilde hij wonen en werken! Zijn werkgever, de rijkspolitie, stationeerde hem in Almere. En zo werd agent Leeman de eerste gezagsdrager van Almere. Er was niet veel. Zelfs geen naam voor de plek waar ze zouden wonen. Leeman en zijn vrouw bedachten “Bivak”, de naam die nu nog aan het pleintje is verbonden, nabij de politiepost in het centrum van Haven. Op 1 december 1975 werden hier de sleutels uitgereikt aan de allereerste bewoners van Almere. Het ware luxe stacaravans met alles erop en eraan, maar wat ontbrak, dat waren de bomen. Begin 1976 werd deze berk door de eerste bewoner van Almere geplant. Toen de eerste woningen op de Schoolwerf klaar waren, kon het bivak afgebroken worden. De familie Leeman zocht tijdelijk elders onderdak, ze namen de berk mee als levende herinnering aan het allereerste moment van bewoning van de nieuwe stad Almere. Toen de woning aan de Hofmark in 1979 klaar was, kreeg de berk een

prominente plaats, pal voor het huis. Inmiddels is de gepensioneerde Leeman verhuisd naar Drenthe. Bij bezoek aan Almere gaan ze nog wel eens kijken op de Hofmark of de berk er nog staat. De huidige bewoners genieten volop van de berk. Het is een mooie herinnering aan het begin van de stad en 25 jaar voorspoedige groei.

Draai terug en ga rechtsaf, neem het fietspad ➡ Kesslerpad naar het Vliegerpark, aan het eind linksaf, bij Y-splitsing rechtdoor, bij Y-splitsing rechtsaf de Tuinenbrug over, langs de volkstuinten met vele paarden. Na de brug het 3^e pad links nemen, rechtdoor het fietspad op, na het 1^e fietspad rechts, zie je aan de rechterkant:

Robiniabosje – Robinia pseudoacasi

Dit mooie bosje is ontstaan uit een boom, een Robinia. De wortels vormen uitlopers boven de grond, de zogenaamde wortelopslag, waarna de uitlopers nieuwe bomen worden. Omdat ze zo gemakkelijk groeien op de vette en voedzame polderklei, zijn ze veel aangeplant, maar moeten er ook weer velen het veld ruimen omdat ze het asfalt omhoog drukken. Robinia is de Nederlandse variant op tropisch hardhout, omdat het hout heel erg hard is.

Kesslerfietspad vervolgen, de A6 is aan de rechterkant, om bedrijventerrein “De Steiger” heen, aan het eind rechtsaf, daarna links aanhouden, busbaan oversteken = Falflerpad, rechts aanhouden, onder het viaduct “De Valreep” door, bij de volgende ✕ rechtdoor, langs het gebouw van de kinderopvang (aan de rechterkant) ➡ Falflerpad, even verderop zie je aan de linkerkant:

Het Levende Huis – van Buxus sempervirens

Bekijk dit huis!!

In 1982 is op een eilandje in de Leeghwaterplas “Monument voor een woningwetwoning” aangeplant, een kunstwerk van Anne-Mieke Backer uit Rotterdam. Verschillende goed te snoeien struiken vormden de plattegronden en het meubilair van een beneden en een eerste verdieping van een eengezinswoning. Gedurende de eerste jaren wordt een modelleur ingehuurd om woningen en interieur te knippen, maar na 4 jaar wordt hiermee gestopt. Dat heeft te maken met de overdracht van het gebied van de Rijksdienst voor de IJselmeerpolders naar de gemeente Almere. Het eiland wordt in 1985 via bruggen verbonden met het omliggende park. Het kunstwerk verloederde.

In 1992 wordt langs de Muiderweg in samenwerking met de kunstenares een “nieuw levend huis” aangeplant. Het genootschap “Het Levende Huis” neemt op zich om voor de snoei te zorgen. Ditmaal wordt alleen de Buxus aangeplant en Backer ontwerpt een nieuwe woning met interieur op basis van voorbeelden van woningwetwoningen, die te vinden zijn in de Kornwierde en Oldewierde in Almere Haven. De woning is een geliefde speelplaats voor kinderen en het meubilair heeft het harder te verduren dan misschien goed is. Maar nog altijd is de bedoeling van de kunstenaar duidelijk. Te weten: een andere kijk geven op de struik en woning.

Even verderop bent u bij het Ooievaarsnest terug, einde fietsroute. Het theehuis, en bij mooi weer het terras, is een ideale plek om nog even na te genieten.

Fietsroute Almere Stad

Vertrek- eindpunt: de fietsroute begint en eindigt voor het Flevoziekenhuis, Hospitaalweg 1 te Almere. De lengte van de fietsroute is ongeveer 25 km.

Start Hoofdingang van het Flevoziekenhuis, Hospitaalweg, 1, Almere-Stad

linksaf het fietspad op, onder de tunnel door, 1^e ✕ links ➡ Flevostraat, omhoog rijden (aan de linkerkant zie je de schouwburg en rechts het Apollo hotel), met de bocht mee naar rechts langs moderne appartementen, 1^e fietspad links, brug over, 1^e rechts ➡ Doesburgkade, aan het eind zie je links op de kop van de gevel:

Zeemeermin, ontwerp van Bozorg Khazraie

De schildering is in opdracht van de Woningstichting Goede Stede gemaakt. De gemeente Almere plaatste een oproep waarin Almeerders werd verzocht een bijdrage te leveren aan kunst in de wijken. Bozorg Khazraie, geboren in Iran en sinds lange tijd woonachtig in Almere, reageerde op deze oproep. Het uiteindelijk resultaat, een zeemeermin, verwijst naar het aanwezige water in de omgeving en de vroeger zeebodem, de dwarsfluit muziek roept iedereen op tot verbroedering. Geschilderd in 2003.

Doesburgkade weer terugrijden, 1^e fietspad rechts, 1^e links ➡ de Oeverpromenade op, met de bochten mee, over de brug ➡ Tegelenbrug, hierna rechts de Venloweg op, aan het eind vlak voor de busbaan zie je aan de rechterkant:

Sierkers – Prunus maackii “Amber beauty”

De sierkers komt oorspronkelijk uit Korea. De bloemen hangen in trossen en zijn wit en welriekend. Het blad is heldergroen en in de herfst botergeel. Een belangrijk kenmerk is de bast, een horizontaal strepenpatroon, die een glanzende koperkleur heeft en doorloopt tot in de takken. De bast laat in stroken los, de zogenaamde “ringelschors”.

Busbaan oversteken, meteen rechts het fietspad op langs de

Breukelengracht, 1^e fietspad links ➡ Zeistpad, deze volgen, met de bocht mee naar rechts omhoog, Stedendreef oversteken ➡ Rubinsteinpad, dit pad volgen tot het Haydnplantsoen, bij V-splitsing fietspad links aanhouden, 2^e rechts: ➡ Ravelplantsoen, langs een school “de Duizendpoot”, recht door, over de Strawinskybrug ➡ Strawinskypad, dit pad volgen, onder het spoor van Almere Muziekwijk is het cultuurspoor “Nieuwland” in 2008 geopend (1^e spoor museum), iets verder aan de rechterkant zie je op de buitenmuur van het appartement:

Zonder titel, ontwerp van Ben Raayman

Kunstwerk van granito in opdracht van de Woningbouw-vereniging Goede Stede. Schijnbaar functieloze ornamenten zijn typerend voor Raaymans werk. In dit geval bestaan de ornamenten uit cijferreeksen in kolommen. De kijker wordt uitgenodigd om te zoeken naar een verband tussen de getallen die een spel met licht en schaduw op de wand spelen. De reiziger die via dit station Almere passeert, herkent de getallen niet, maar kan deze wel tot geometrische patronen herleiden. Gemetseld in 1993.

Recht door, de Pianoweg oversteken, fietspad linksaf, en meteen aan de rechterkant voor het Muzenpark zie je:

Honingboom – Sophora japonica

De honingboom levert voor de Chinese bevolking een belangrijke kleurstof. De jonge bloemknoppen ondergaan een ingewikkelde behandeling, waarna een prachtige gele kleurstof wordt verkregen. Hij bloeit in augustus met lange brede pluimen. De vruchten zien er uit als acht centimeter lange peulen. De bloemen worden druk bezocht door bijen, vlinders en hommels. Als extraatje zijn veel speciale bomen te vinden in het Muzenpark, waaronder.

*Trompetboom – Catalpa bignonioides “Aurea”
Anna Paulowna boom – Paulowna tomentosa
Doodsbeenderenboom – Gymnocladus dioica*

Terug naar het fietspad, linksaf langs het Muzenpark, voor de brug linksaf, voor de mooie appartementen staat in het water:

Zonder Titel, ontwerp van Stephan Balkenhol

Ter gelegenheid van de eerste serviceflat De Muzen in Muziekwijk, Almere Stad, is in 1998 in de ervoor liggende vijver

een beeld geplaatst van de Duits-Franse kunstenaar. Balkenhol maakt met beitel en guts houten beelden van mensen en dieren. Speciaal voor Almere heeft hij vier personen op een sokkel gezet. De specifieke woonvorm van De Muzen met woningen voor individuele personen, was het uitgangspunt van Bolkenhol. Draaiend op de houten sokkel maken figuren rondjes in de wind en zien zichzelf gespiegeld in het water eronder. Het kunstwerk is gemaakt van Kambalahout en staal en geplaatst in 1998

Linksaf het fietspad langs het Muzenpark volgen, bij de Pianoweg linksaf het fietspad op, rechtsaf de Pianoweg oversteken, linksaf het fietspad langs de Pianoweg volgen, rechtdoor het fietspad op ➡ Klein Brandt sportpark, 1^e fietspad rechts, na het spoor fietspad linksaf ➡ Componistenpad, over de Stedendreef, 1^e voetpad rechts ➡ Den Uylpark in bij het standbeeld stoppen:

J.M. den Uyl monument, ontwerp van Kees Buckens

Het standbeeld is gemaakt van Belgisch hardsteen, gehakt uit een stuk van 10.000 kilo door Kees Buckens en geplaatst in 1992. Dit beeld is gemaakt ter nagedachtenis aan de in 1987 overleden politicus Joop den Uyl. Buckens bestudeerde honderden foto's voordat hij tot de zo typerende houding van Den Uyl kwam. Naast dit beeld hoort te staan:

Goudiep - *Ulmus hollandica* "Wredei"

Alle iepen hebben een merkwaardige overeenkomst, de onderkant van het blad is min op meer scheef. De *Ulmus hollandica* Wredei heeft een goudgeel blad dat in de late zomer vaak wat geelgroen wordt. Een ander woord voor iep is olm. Een bekend liedje "De uil zat in de olmen". "Uil" lijkt veel op de naam van Joop den Uyl, Nederlands staatsman. Deze bomen hebben vóór de renovatie prima op hun plaats gestaan naast het standbeeld van Den Uyl. Nu zijn ze verdwenen,
Nu staat er:

Moerascypres – *Taxodium distichum*

Deze naaldboom verliest in de winter haar blad, nadat in de herfst een fraaie kleur heeft gehad.

Terug naar het fietspad, dit oversteken, onder de Beatrixpoort door, 1^e voetpad links, recht voortuit zie je.

Zonder titel, ontwerp van Katrien Vervoort

De sculpturen van Vervoort laten vaak een zelfde transparantie zien, waardoor de kijker tot het "hart" van de beelden doordringt. Zij vormen als het ware doorkijkjes, die taps toelopen en zodoende een enorme diepte suggereren. Opvallend is Vervoorts streven naar klassieke regelmaat. Dit kunstwerk is ontstaan door vermenigvuldiging van de basisvorm, met als gevolg een fijnmazig traliewerk. Geplaatst in 1988

links het voetpad op: na ongeveer 30 meter linksaf tussen de struiken doorlopen (ongeveer 30 meter) tot aan de:

Koningslinde – *Tilia europaea*

Geplant op 27 november 1981, mei 1982, 24 maart 1993, 20 februari 1999.

De boom waaraan het meest bijzondere verhaal verbonden is, is de Beatrixlinde. Het begint in 1981. De stad is in rep en roer als bekend wordt dat koningin Beatrix komt. Koningin Beatrix bezoekt Almere op 27 november 1981. Zij zal een boom planten, een linde, de eerste boom van het park dat haar naam draagt, het Koningin Beatrixpark. Een linde is niet zomaar een boom. De linde stond in de Middeleeuwen centraal op het stads- en dorpsplein; ze was de zetel van rechtspraak en de plek waar besluiten bekend werden gemaakt. Aan linden werden ook heilige krachten toegekend. Niet iedereen had daar wat mee op. Keizer Karel de Grote liet menig linde vanwege de heidense volksgebruiken omhakken. Maar als de keizer weg was plantten de mensen op dezelfde locatie snel een nieuwe linde. In Almere leek alles goed te gaan. Het koninklijke park was tijdens het plantseizoen 1982/1983 voltooid. Het zou nog slechts een kwestie van tijd zijn voordat de Beatrixlinde tot wasdom zou komen. Helaas sloeg het noodlot toe. Opeens was het gebeurd, iets wat moeilijk anders omschreven kan worden dan een moord op een boom. De dag na luilak 1983 bleek de linde op precies zeventig centimeter hoogte te zijn doorgezaagd. De kroon was verdwenen. Slechts een kommervolle aanblik restte. Ze zou geen geurende lindebloesem meer dragen, geen nachtegaal zou op haar takken ooit nog een lied zingen en nooit zouden geliefden onder haar sierlijke kroon nog minnekozen. Nooit. Dat geldt ook voor de dader die spoorloos is gebleven. Men wilde het voorval geheimhouden. De onthalsde boom werd verwijderd. De Keizer Karel-truc werd toegepast. Er werd een nieuwe linde

teruggezet. Toch kwam de wandaad aan het licht. De mensen waren verontwaardigd. Ze opperden het idee om in het park een bomenlaan aan te leggen, van vernielde bomen. Dat zou tot lering strekken. Maar niet iedereen had fiducia in de opvoedkundige werking van een bomenlaantje. Dat bleek al snel. De plaatsvervanger werd eveneens slachtoffer van een gewelddadige aanslag.

Er zijn uiteindelijk verschillende, steeds grote linden aangeplant op de plek van de aanslag. Lang leve de linde, lang leve zijn opvolger! De Almeerder Rinus Hof's was tijdens deze onfortuinlijke periode werkzaam bij de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, de dienst die het Koningin Beatrixpark had aangelegd. Als echte groenman trok hij zich het lot aan van de Koningslinde.

Hij ging naar de stortplaats. Daar lag de stam, wist hij. Rinus Hof's zocht en vond.

Daarop reisde hij af naar de Noordoostpolder, dat het ballingsoord zou worden voor de Beatrixlinde voor een groot aantal jaren. Bij zijn broer, die een boerderij heeft in Marknesse, vertrouwde hij de linde weer toe aan de grond. In de uitgedroogde linde was de heilige vonk nog niet gedoofd.

Eerst groeide ze in de vorm van een splitsing. Dankzij zorgzame handen werden de nieuwe loten recht omhoog geleid en werd de linde na jaren weer een normale bijzondere boom. In het voorjaar van 1993 nam het Genootschap Het Levende Huis het initiatief om de linde terug te halen en weer een prominente plaats te geven in Almere. Als nieuwe locatie werd voor het pleintje langs het Deventerpad in Almere-Stad gekozen. Daar was door de gemeente een plek gereserveerd voor een bijzondere en beeldbepalende boom. En zo geschiedde.

Han Lammers, de eerste dienaar van de Koningin in de provincie Flevoland, nam in naam van haar de schop ter hand en verrichtte de herplant.

En toch zou de linde nog eenmaal moeten verhuizen. Op zaterdag 20 februari 1999 keerde de linde terug naar het Beatrixpark. De herplant vormde de start van de herinrichting van het park. De boom staat niet op dezelfde plaats als waar Beatrix haar gepland heeft. Dat is langs de Waddendreef. Die plek is herkenbaar dankzij het hekje dat om een van de plaatsvervangende lindes staat.

Voetpad terug lopen, links het looppad volgen, tussen 2 paddenpoelen door, bij ✕ linksaf, voor het water rechtsaf ➡
Tuinkruidentpad, over de Knikkerbrug linksaf langs het water rijden ter hoogte van een kunstwerk aan de linkerkant op een eilandje

zie je:

Nimis, ontwerp van Pjotr Muller

Nimis is de laatste in de reeks van 12 tempels die Muller vanaf 1983 heeft gebouwd. Muller werd geïnspireerd door bouwwerken uit diverse culturen. Deze tempel vormt een postmoderne “folly” en kan gezien worden als een hedendaagse interpretatie op de achttiende eeuwse constructen die Engelse landeigenaren op hun buitenplaatsen lieten bouwen. Het kunstwerk is gemaakt van granito en beton. Geplaatst in 1989.

fietspad vervolgen, in de bocht naar rechts zie je aan de linkerkant:

De originele Beatrixboom. Op zaterdag 20 februari 1999 keerde de linde terug naar het Beatrixpark. De herplant vormde de start van de herinrichting van het park. Wie de Beatrixlinde nu goed bekijkt, ziet op zeventig centimeter hoogte een verdikking van de stam. De verdikking markeert zowel de plek van de zaagsnede als de plek waar de boom opnieuw is uitgelopen.

Pad vervolgen, linksaf ➡ Specerijpad, over de Touwspringbrug, bij ✕ rechtdoor, onder de Specerijpoort door (let op de mooie graffiti), rechtsaf over de Divertimentobrug, aan de rechterkant zie je:

Kaukasische vleugelnoot – *Pterocarya fraxinifolia*

Deze boom is met zijn regelmatige, koepelvormige kroon en fraai gebladerte een bijzondere verschijning in tuinen en parken. De boom is gemakkelijk te herkennen aan de 45 centimeter lange slierten, waaraan de noten hangen met ronde, groene vleugels. Het woord vleugelnoot is afgeleid van de Griekse woorden “pteron” (noot) en “Karyon” (vleugel).

Terug over dezelfde brug en meteen naar rechtsaf ➡ de Partitastraat, ✕ rechtdoor, bij ✕ rechtsaf over de Saxofoonbrug, busbaan oversteken, doorrijden tot het eind, Menuetstraat oversteken, aan de rechterkant zie je:

Eos, ontwerp van David van de Kop

In het werk van Van de Kop komen mens- en diermotieven regelmatig voor. Zij ontmoeten elkaar in mytische verhalen; dit is zowel in Eos als Leda en de Zwaan aan de hand. Eos bestaat uit drie aan elkaar verbonden segmenten, met aan de uiteinden de vrouwenfiguur Eos en een paard. Zij verjaagt de nacht door met haar penseel de zon aan te kondigen. Het kunstwerk is gemaakt van keramiek en beton. Geplaatst in 1994.

Italiaanse populier – Populus nigra “Italica”

De rijen Italiaanse populieren, kenmerkend vaak door de knobbelige stam, zijn een onderdeel van het kunstwerk.

“De bomen verbeelden de zonnestralen, ze schieten vanaf het beeld het park in”, zo legt de in 1994 overleden kunstenaar uit in een verslag dat zich in de archieven van het Almeerse Museum Paviljoens bevindt.

rechtsaf, ➡ Pampushavenweg, bij X:

Knooppunt 04

Hierbij rechtsaf. ➡ Fisherpad (u rijdt nu door Pampushout), 1^e fietspad rechts ➡ Michelinpad, busbaan oversteken,

Knooppunt 03

rechtsaf ➡ Noorderleedepad, ➡ langs de Noorderplassen, negeer de zijpaden

Bij knooppunt 02 zie je aan de rechterkant:

De Realiteit

Tot stand gekomen als gevolg van de prijsvraag “Ongewoon wonen” in 1985 uitgeschreven door de Gemeente Almere. Het thema was tijdelijk wonen. De prijswinnaars kregen gratis grond ter beschikking en hoefden geen rekening te houden met de strenge bouwregels. Er zijn 17 projecten neergezet door de architecten voor 5 jaar. Inmiddels zijn de woningen uitgegroeid tot ware bezienswaardigheden en staan zij nog steeds.

 Fietspad vervolgen langs het strandje, bij ✕ linksaf ➡ Von Draaisweg,.

 Bij knooppunt 53

 1° fietspad rechtsaf ➡ Madisonpad, onder de Madisonpoort door naar Waterwijk, rechts aanhouden, Karperpoort onderdoor, linksaf over de Grote Brekkenburg, weg vervolgen, met de bocht mee naar links, over de Baarsbrug, rechtsaf ➡ Baarsweg, rechtdoor, rechts langs het Gezondheidscentrum Waterwijk, het fietspad vervolgen onder de Vleetpoort door, ✕ recht door, rechtsaf over de Leeghwaterbrug, doorrijden tot het kunstwerk :

Zonder titel, ontwerp van Herman Makkink

Herman Makkink ontleent de motieven in zijn werk veelal aan archeologische of industriële vondsten, die hij op zijn reizen tegenkomt. Dit cirkelvormige beeld, gemaakt uit beton en gietijzer, is symbolisch voor de strijd die de stad Almere heeft geleverd om te kunnen ontstaan. Het wijkt op een punt uiteen en daar ligt een uitnodiging voor de beschouwer om de wereld van het beeld te betreden. Geplaatst in 1998.

 Terug over het Leeghwaterpad en over de Leeghwaterbrug tot aan de bomengroep met het gedenkteken aan de rechterkant:

Winterlinde – Tilia cordata “Greenspire”

De linde wordt al heel lang gekweekt en we kunnen ze terugvinden bij de oude Grieken. De fraaie vorm, de gebruiksmogelijkheden en het grote aanpassingsvermogen maken het tot een gewilde boom. Uit de bastvezels van linden werden vroeger beenwindsels, schoeisel, zakken, matten en touw gevlochten. Bekend is ook de lindebloesemthee die gemaakt wordt van gedroogde lindebloesem. De bijenhoning is vooral bekend om zijn aromatische smaak.

 Fietspad vervolgen.

 Bij knooppunt 52

rechtsaf over de Leeghwatersluis (1987), na het infobord “Bos der Onverzettelijk” rechtsaf het fietspad op, fietspad blijven volgen tot de Humberbrug, hier linksaf ➡ Humberpad, 1^e ✕ linksaf, dit is:

Bos der Onverzettelijken:

De Stichting Samenwerkend Verzet 1940 – 1945 heeft in 1992 en 1993 het Bos der Onverzettelijken laten aanleggen. Het bos bestaat uit 2.142 bomen die herinneren aan de gefusilleerde Nederlandse verzetsstrijders.

1^e voetpad links, op het middenterrein zie je o.a.

Kaukasische vleugelnoot – *Pterocarya fraxinifolia*

De vleugelnoot is afkomstig uit de Kaukasus en Noord-Iran en heeft in de loop van de tijd bewezen een waardevolle parkboom te zijn. In de herfst heeft hij opvallende knoppen zonder schubben, waardoor de nog ontwikkelde bladeren en bloemen zichtbaar. De boom is gemakkelijk te herkennen aan de ronde, groene vleugels die de noten omringen. Opvallend zijn de horizontaal lopende onderste takken. Zijn naam verwijst er naar. Het woord vleugelnoot is afgeleid van de Griekse woorden “pteron dat noot betekent. “Karyon betekent vleugel.

Zuilbeuk – *Fagus sylvatica* “Dawyck”

Het is een beuk met een speciale groeiwijze. De schors van alle beuken is glad.

Terug naar de weg en rechtsaf, 1^e fietspad links ➡ Humberpad, voor de Hoge Vaart rechtsaf ➡ Von Draispad, onder de Vrijheidsbrug door, fietspad vervolgen ➡ Von Draispad, onder de Hogevaart spoorbrug door, langs het water, onder de fietsburg door (aan de linkerkant zie je woonboten), 3^e straat rechts ➡ Perzikstraat, in de middenberm op de Parkwijklaan zie je aan de linkerkant :

Grote trompetboom = *Catalpa bignonioides*

De naam Catalpa is afgeleid van “catawpa”, de naam die de Indiaanse bewoners van Noord-America gaven aan de grootbloemige trompetboom. De orchideeachtige bloemen die op trompetten lijken, bloeien in juli. Bijen, hommels en vlinders zijn dol

op het stuifmeel. In de herfst en winter ziet u lange, dunne peulen hangen met een lengte van 40 centimeter.

Perzikstraat vervolgen, busbaan oversteken, voor het water links het fietspad op, rechtsaf over de Mangobrug, de Mangostraat door, na de fruitweg links het fietspad op, onder de Buñelpoort door, ter hoogte van de school “Het Baken”, dan zie je aan de linkerkant:

Fallen, ontwerp van Thomas W. Puckey

Dit kunstproject, monumentaal figuratief is tot stand gekomen in samenwerking met scholengemeenschap het Baken. Thomas W. Puckey is geboren in Engeland (UK) en sinds 1978 woonachtig in Amsterdam. Het kunstwerk is gemaakt van brons en geplaatst in 1999.

Fietspad vervolgen, Van Collumstraat oversteken, rechtdoor ➡ Jean Desmetstraat door, links het fietspad op, onder de Jean Desmet poort door, links aanhouden, rechtdoor ➡ Maurits Bingerstraat, 1^e brug linksaf over de Joris Ivensbrug, voor de rotonde zie je aan de rechterkant:

Wintereik – Quercus petraea

Het blad van de Wintereik blijft de hele winter aan de boom. De bladeren hebben langere steeltjes dan de zomereik. De eikels van de wintereik hebben geen of heel korte steeltjes. De eikels zijn een belangrijke bron van voedsel voor een aantal vogelsoorten, eekhoorn en muizen. Schors en eikels zijn tevens belangrijke grondstoffen voor de productie van looizuur, voor o.a. de leerindustrie.

Terug over de brug, 1^e links ➡ Louis Chrispijnstraat, fietsbrug over en meteen rechts het fietspad op ➡ Fongerspad. Bij de driesprong rechtsaf ➡ Natalie Woodpad, aan de rechterkant zie je:

Snotnoot of Zwarte walnoot – Juglans nigra

De zwarte walnoot komt uit Noord-Amerika. Het blad is lang en samengesteld. Het hout van de walnoot is van uitstekende kwaliteit. Aanvankelijk lichtbruin en op den duur donkerder, hard maar goed te bewerken. De noten van de Juglans nigra zijn bitter. De andere soorten hebben smakelijke vruchten, geogst door ze

met stokken uit de boom te slaan. Het is tegelijkertijd een vorm van snoeien.

Een oud Engels rijmpje zegt:

“ A woman, a spaniel and a walnut tree, the more you beat them the better they be.”

Zomereik – Quercus robur

De zomereik heeft alleen gedurende de zomer bladeren, in tegenstelling tot de wintereik. De bladeren hebben geen steeltjes en de eikels groeien op steeltjes van 2 tot 6 centimeter. De bast van de eik leverde vroeger ook een belangrijke grondstof voor de leerlooierijen. De zomer- en wintereik leveren voortreffelijk hout, dat sterk en duurzaam is.

Kastanje – Aesculus hippocastanum

Kastanjes zijn in het voorjaar te herkennen aan de grote rechtopstaande bloemtrossen, die een hoogte kunnen hebben van wel 30 centimeter. In het voorjaar zijn de knoppen dik en kleverig. In het najaar zijn de kastanjes te bewonderen. De bladlittekens zien er hoefijzervormig uit, vandaar de naam “Paardekastanje”. De machtige kroon van de paardekastanje geeft een diepe schaduw aan de stam. Het zijn forse bomen die een hoogte van meer dan 20 meter kunnen bereiken.

Het Natalie Woodpad vervolgen, negeer de zijpaden, onder de Natalie Woodbrug door, bij de Jeanne Moreaubrug linksaf, ✕ David Nivenweg oversteken, ✕ busbaan oversteken, voor de John Gielgudpoort linksaf, ➡ Peter Sellershof, ✕ oversteken, ➡ Cinemadreef, 1^e tunnel rechtsaf ➡ Ben Turpinpoort, rechtdoor ➡ Ben Turpinpad, in het midden van een speelterrein staat nu i.p.v. de berk (zie verhaal) een watercypres:

To Mati

To Mati is een project van de kunstenaar Marcel van Campen uitgevoerd op 21 maart 1992. Honderdvijftig mensen, allen in het zwart gekleed, verzamelen zich voor het kunstwerk. Op een altaar in een ovale vorm, ligt een papierberk, een *Betula papyrifera*. De wortels zijn verpakt in wit linnen. Op het moment dat Van Campen vanuit een hoogwerker met zijn camera opnamen zou maken van het kunstwerk, raasde het noodweer. Nergens een plek om te schuilen tegen de koude wind die bakken regen en hagel meevoert. De berk wordt later alsnog geplant, maar heeft het niet

overleefd .

Ben Turpinpad vervolgen, onder het spoor door, onder de Schipbeekpoort door ➡ Schipbeekpad, negeer de zijpaden, voor de Schipbeekbrug linksaf, ➡ de Stadsweteringpad, onder de Mokerpoort door, negeer de zijpaden, rechtsaf over de Golda Meirbrug, 1^e straat rechts ➡ Golda Meirstraat, 1^e rechts ➡ Churchillweg, op de parkeerplaats van de moskee voor de Randstaddreef zie je:

Zelkova – Zelkova serrata

Zelkova's zijn nauw verwant aan de iepen. De bloeiwijze en de vruchten zijn vrij onopvallend. Het hout is duurzaam, taai en sterk. In Japan wordt het hout veel gebruikt voor meubels en allerlei gebruiksvoorwerpen. Eigenaardig is dat ondanks deze eigenschap, de boom nergens in Nederland voor dit doel wordt aangeplant.

Terug, 1^e links Golda Meirstraat in, linksaf het fietspad weer op, over de Golda Meirbrug meteen rechts het Stadsweteringpad op, onder de Landdrostpoort door, het spoor onderdoor, vervolg het fietspad, bij de Slapstickbrug (aan de rechterkant) het 2^e pad links nemen richting de Paviljoen”, aan het begin van het pad zie je aan de linkerkant:

“HIER, ontwerp van Marc Ruygrok

Een grote Bol met eruit gesneden de tekst “HIER”, in 1993 geplaatst aan de Schipperskade, maar wegens de bouw van het nieuwe stadscentrum verplaatst naar deze plek. Centraal in het werk van Marc Ruygrok staat de verhouding taal en beeld. Zijn voorliefde voor taal gaat vergezeld van die voor solide vormen en kubus. Marc Ruygrok bouwt doorgaans een beeld op uit letters, waarbij het daarmee gevormde woord slechts als voorgevormd element dient.

De Paviljoens

Het ontwerp is gemaakt door twee Belgische architecten, te weten Paul Robbrecht en Hilde Daam, van glas en staal in 1992. De paviljoens zijn ontworpen als tijdelijke expositieruimte, ter gelegenheid van Dokumenta 9 in Kassel. Na dienst te hebben gedaan, hebben ze in 1994 hun definitieve bestemming in Almere

gevonden. *Dienst Kunstzaken organiseert er tentoonstellingen over hedendaagse kunst en architectuur.*

Over de Slapstickbrug, onder de Baljuwpoort door, fietspad vervolgen ➡ Beeldhouwerpad, bij X Stationsweg (winkelstraat) zie je aan de linkerkant:

Don't wait for me in a borrowed home, ontwerp Henk Visch

Dit kunstwerk is een geschenk van het ABP. Beeldhouwkunst is voor Henk Visch het medium bij uitstek om het lichamelijke mee te verbeelden. Zijn gestileerde figuren ontberen iedere gelaatsuitdrukking, hebben geen armen of maniëristische lange benen, waardoor er hoe dan ook gekunstelde houdingen ontstaan. Dit beeld is Visch zijn eerste bronzen sculptuur en werd speciaal voor zijn bijdrage aan de Biënnale van Venetië ontworpen. Het kunstwerk is geplaatst in 1988.

Beeldhouwerpad vervolgen, busbaan oversteken, aan het eind linksaf ➡ Marktmeesterstraat, Grote Markt oversteken, aan het eind zie je:

***Castraten van de Grote Markt
Dubbelbloemige paardenkastanje – Aesculus
hippocastranum "Baumannii"***

De Grote Markt is een beschut plein dat een totale metamorfose moest ondergaan. Het moet een echt uitgaansplein worden. Als er dan kastanjes geplant worden, moeten het kastanjes zijn zonder kastanjes. De harde vruchten veroorzaken deuken in auto's e.d. als ze naar beneden vallen. De Rijksdienst voor IJsselmeerpolders, die de inrichting van de Grote Markt heeft verzorgd, kon op haar eigen kwekerij in Zuidelijk Flevoland niet terecht. De kastanjes werden gevonden, maar de prijs liet binnen de gehele organisatie bellen rinkelen vanwege de prijs. Tien keer meer dan een gewone boom. (Het plein wordt eind 2009 heringericht, het is niet duidelijk of de kastanjes zullen blijven staan)

Zonder titel, ontwerp van Sigurdur Gudmundsson

De IJslandse kunstenaar Gudmundsson ontwierp een sculptuur van bijna zeven meter hoog. Op een sokkel van drie monolithische, granieten zuilen rust een plateau met een

gestileerd bronzen vis en vogel, die samen de ontstaan van Almere symboliseren: de stad die dankzij fysieke inspanningen en vernuft uit de zee verrezen is en haar vleugels poogt uit te slaan. Het kunstwerk is gemaakt van graniet en brons en is geplaatst in 1989.

Terug lopen tot halverwege de markt, rechtsaf tussen ANNO en Le Baron ➡ Koopmanstraat, busbaan oversteken, winkelstraat oversteken, voor de bewaakte fietsenstalling rechtsaf, recht door, langs het stadhuis (aan de linkerkant), busbaan oversteken, einde fietstocht bij het Flevoziekenhuis.

Fietsroute Almere Buiten

Vertrek-/ eindpunt: de fietsroute begint en eindigt voor het zwembad "De Vrijbuiters," gelegen aan het Globeplein, nabij het NS station Almere Buiten.
De lengte van de fietsroute is ongeveer 25 km.

Voor de "Vrijbuiters" (het station aan de linkerkant) het fietspad rechtsaf volgen parallel met de busbaan, voor de Evenaar (1^e X) rechtsaf, fietspad volgen, Koppeldreef oversteken ➡ Haasweg, meteen aan de linkerkant zie je:

Zuileik of pyramideeik - *Quercus robur 'Fastigiata'*

Herkenbaar aan de opstijgende takken en de gesloten zuilvormige kroon. Als je de zuileik zaait, krijg je verschillende vormen. Sinds 1970 wordt de zuileik nu geënt op goed groeiende onderstammen en heb je steeds dezelfde boom met een goed gesloten zuilvormige kruin.

Haasweg vervolgen, voor het centrum Medi Mere linksaf onder de Cycloaampoord door. Rechtsaf fietspad volgen, over het water linksaf ➡ Gerrit Schultepad. Voor de 3e brug aan de linkerkant zie je rechts:

Iep - *Ulmus Columella*

De iep of olm is zonder blad goed te herkennen aan de V-structuur. Het blad is te herkennen aan de zeer scheve bladvoet. Iedereen heeft vast wel gehoord over de iepziekte, die vele iepen hebben aangetast en verwijderd moeten worden uit de straten, lanen en parken. Het heeft de iep een slechte naam bezorgd. Eindelijk is er in 1988 een nieuwe iep ontstaan die immuun is gemaakt voor de iepziekte. Deze iep variëteit columella groeit zeer sterk en is dus geschikt voor aanplant in de straten.

Gerrit Schultepad vervolgen, voor de brug recht het Victoria Regiapad op. Na de water villa's voor de Tuibrug linksaf, voor de huizen rechtsaf ➡ Gerrit Monnikpad, gaat over in Pastelstraat. Na de rode flats aan de rechterkant zie je:

"Vondst" ontwerp Ria Smit

Verborgen schatten op de bodem van de zee. Ter ere van de 100.000ste casco woning. Geplaatst in 1996.

Fietspad vervolgen, onder de Spectrumbrug door langs het water blijven rijden, het water De Lage Vaart rechts houden. Rechts af = Kotterbosweg. Vlak voor de camping "het Kotterbos" linksaf ➡ Jan van de Boschpad. Het fietspad blijven volgen, onder het spoor door

(als je bomen ziet waarvan de bast tot op een bepaalde hoogte is verdwenen, komt dat doordat de herten deze als aanvulling op hun voedsel eten).

Het zwarte gebouw aan de rechterkant is het in 2009 geopende natuurbelevingscentrum "De Oostvaarders". In dit informatiecentrum heeft u op de 1ste en op de 2de verdieping een uniek uitzicht over de Oostvaardersplassen. Op de begane grond bevindt zich een horecagelegenheid.

Na uw bezoek aan het natuurbelevingscentrum vervolgt u het Jan van de Boschpad tot aan de uitkijkeuvel.

Knooppunt 97.

Deze uitkijkpost is een belangrijke plek voor natuurliefhebbers, met name tref je hier vaak "vogelaars" aan.

Informatie over de fauna is te lezen op het info bord.

De Oostvaarderplassen is onderscheiden met het Europees Diploma voor Natuurbeheer. Deze onderscheiding door de Raad van Europa onderschrijft het internationale belang van de Oostvaardersplassen. Door de steeds groeiende rijkdom aan zeldzame en bijzondere vogels kan de Oostvaardersplassen zich meten met Europese moerasgebieden als de Camarque in Frankrijk en Cota Doñana in Spanje. De Oostvaardersplassen is het derde natuurgebied in Nederland waaraan het Europees Diploma is toegekend.

Fietspad helemaal uitrijden, over het wildrooster en aan de linkerkant zie je:

Opal boom - Schietwilg - Salix alba

Door Boyd Buten uit Almere bedacht in verband met de aanpak van overheden, milieubeschermers, natuurbeheerders en

bedrijfsleven, nl. Een ommekeer in het denken, welke hij zo uitbeeldt door een wilg op zijn kop te zetten. Niets is onmogelijk bewijst deze wilg. Wat een groeikracht!! Ter herinnering aan de afsluiting van de voorbereidingsfase van Opal projecten door verantwoordelijk wethouder mevrouw A.W.M. Spruit januari 2002.
Opal staat voor: Oostvaarders Plassen Almere

Rechtsaf naar de Oostvaardersdijk, hier linksaf, het Markermeer is aan de rechterkant, 1e fietspad links ➡ Wout Wagtmanspad. Aan de linker kant passeert u:

Knooppunt 65.

Langs de sloot aan de rechterkant bestaat de kans dat er sporen van bevers te zien zijn, o.a. aan de om geknaagde en afgevreten bomen.

fietspad vervolgen, na een scherpe bocht naar rechts, meteen links af de Groene Kadebrug over ➡ Jaap Edenpad. Buitenring oversteken, bij

Knooppunt 64

Rechtsaf ➡ Pirellipad helemaal volgen tot het kunstwerk ter hoogte van het Van Eesterenplein aan de linker kant zie je:

Zonder Titel, Peter van de Locht
Oridinario en carraramarmer.

De platiëken van Van de Locht laten steeds zijn zoektocht naar harmonie zien, waarin het gebruik van natuurlijke materialen een bepalende rol speelt. Zijn beelden nodigen uit tot meditatie en zijn vooral bedoeld als rustpunt in dit hectische leven. Geplaatst in 1987.

Voor het kunstwerk linksaf de brug over, richting Van Eesterenplein, rechtsaf het fietspad op, bij het gymnastieklokaal zie je:

Zilverlinde - Tilia tomentosa

De zilverlinde kan 20 tot 30 meter hoog worden. De kroon is breed

en kegelvormig, hij heeft een rechte stam. De achterkant van het blad is dicht bezet met zilverkleurige viltige haartjes, die in de wind glinsteren als zijnde zilver. Zwermen bijen komen op de linden af als zij bloeien (lindehoning). De linde wordt tegenwoordig vaak gebruikt als leiboom. Verder worden ze gebruikt als "bladerdak", waarbij de bovenste takken naar het midden van de straat worden geleid.

Het Van Eesterenplein oversteken, Bijlhouwerstraat in ➡ Bijlhouwershof, fietspad volgen naar rechts, na het Oostvaarderscollege linksaf ➡ Piet Moeskoppad volgen, voor de busbaan linksaf, links ziet u:

Amberboom - *Liquidambar styraciflua*

De Amberboom kan in warme landen een hoogte bereiken van 40 meter. In de herfst verandert het groen van de bladeren in rood tot scharlakenrood. De natuuronderzoeker Hernandez ontdekte deze boom in Mexico in de 16^e eeuw. De boom bracht hars voort, die leek op vloeibare amber, vandaar de naam "liquid amber". Amber is een grondstof voor de parfumindustrie. De bladeren lijken op die van een esdoorn en verspreidt bij het stuk wrijven een typische geur, de amber. Deze soort is al in 1680 in Nederland geïntroduceerd.

Terug naar het Piet Moeskoppad, onder de Torontopoort door, 1e brug links, ➡ Wildenborgstraat ➡ Ennemaborghstraat, 1e fietspad rechtsaf ➡ Geuzenpad, bij water aan de rechterkant zie je:

Watercypres - *Metasequoia glyptostroboides*

Deze boom lijkt op een moerascypres. Hij heeft een opgaande groei en een zeer diepgaande beworteling. De stam bevat veel water en voelt daardoor veerkrachtig aan. Het is een bladverliezende naaldboom. Kenmerkend is dat de knoppen onder de takken verschijnen i.p.v. erboven.

Voor de bushalte links af, busbaan oversteken, ➡ Gerrit Schultepad volgen, onder de spoorbaan door 1e links, ➡ Spoorbaanpad volgen. Voor de Koppeldreef aan de rechter kant:

Signum Omnilacus van Adriaan Rees

Het werk van Rees wordt gekenmerkt door de relatie tussen mens en omgeving. Rees liet zich in de ontwerpfase inspireren door de naam van de wijk “De Faunawijk” en het nieuwe land waarop Almere zich aftekent. Het beeld doet aan als archaisch groeielement en is gekroond met een soort gewei.

Dit verwijst naar de oertijd, toen op deze plek geweidragers leefden, zoals opgravingen hebben aangetoond. Geplaatst in 1995.

Koppeldreef oversteken, voor de busbaan rechtsaf, einde fietsroute bij het zwembad de “Vrijbouter”

Legenda:

Boomverhalen Een kleine geschiedenis van Almere

Uitgave van het Genootschap “Het Levende Huis”

Eerste druk, december 2002

Tweede druk, december 2006

De “Boomverhalen” in deze fietsroute zijn grotendeels – met toestemming van het Genootschap - overgenomen uit het boekje Boomverhalen.

Bomenstad Dertig boomsoorten in Almere

Uitgave van de gemeente Almere, maart 2002.

Colofon: “3 Bomen- en Kunst Fietsroutes in Almere Haven – Buiten – Stad” is een uitgave van IVN-Afdeling Almere, juni 2009

Samenstelling Maryszka van Velzen

Martina Meesters

Foto's Maryszka van Velzen

IVN, Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie

IVN is een landelijke vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu. Dit doet ze door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving.

IVN Almere

IVN afdeling Almere is een vereniging van vrijwilligers die activiteiten organiseert op het raakvlak van natuur, milieu, landschap en leefomgeving in Almere. Wij hebben geen gebied of gebouw in eigendom maar maken dankbaar gebruik van de ons omringende natuur. Voor de verenigingsactiviteiten kunnen wij gebruik maken van het natuurcentrum het Eksternest op stadslandgoed de Kemphaan.

Het **IVN afdeling Almere** heeft meer dan 100 leden die zich inzetten voor natuur- en milieu educatie door middel van het organiseren van allerlei activiteiten, zoals:

- het organiseren van **wandelingen en excursies** begeleid door eigen **IVN natuurgidsen**;
- het organiseren van **voorlichtingsactiviteiten** en informatiebijeenkomsten;
- het organiseren van **kleinschalige beheerswerkzaamheden** in natuurgebieden;
- het beheren van de 'eigen' **IVN Bomentuin**;
- het **inventariseren** van flora en fauna in de Almeerse natuur;
- het uitzetten van **natuur(wandel)paden**;
- het maken van **route beschrijvingen** voor fiets- en wandeltochten;
- het begeleiden van de eigen **jeugd natuurclub** op stadslandgoed De Kemphaan.

Meer info:

Website: <http://www.ivnalmere.nl>

e-mail: website@ivnalmere.nl

IVN-afdeling Almere,

Postbus 1319,

1300 BH Almere.